

SURT CADA TRES SETMANES

SUBSCRIPCIÓ

Població.	5'00 ptes. l'any
Fora	6'00 " "

Dels articles en són responsables llurs autors. - No es retornen els originals. - Anuncis, esqueles i remesos a preus convencionals - - - -

El company Josep Fortuny, ha mort

El dia 4, a les 7 de la vesprada, morí nostre company Josep Fortuny Monné.

Escrivim la nova de la seva mort amb l'anima llatzerada, enterbolida la pensa com si ens trobéssim sota l'imperi d'una sopor. Sembla impossible que el company volgut, l'amic fidel que dies passats seia al costat nostre no hi sigui i no pugui esser-hi més.

Ell fou l'home que propugnà i treballà més per la creació d'aquest periòdic que, en ell, era una il·lusió viva ja en els seus anys d'adolescent. Plasmare el pensament, fer d'aquest una cosa tangible, vivent, era l'esperit del nostre malaurat company Fortuny. En tot çò que representava art, creació, ell feia sempre un, i la seva tasca era excel·lent. De la seva voluntat de ferro en neixia una aura d'optimisme, de fortitud, de seguretat falaguera i moltes vegades festiva que s'encomanava a tots els que el voltaven. Tenia sempre a flor de llavi el terme just per expressar un pensament seriós, i el mot jocós per esvaire una cabòria.

El seu traspàs, que amara de dolor a la seva família, a nosaltres també ens colpeix en el més pregon. Tantes hores, que no tornaran, passades en íntima companyonia en la nostra Redacció de colzes damunt la taula, vibrants els cors al ritme dels esdeveniments decisius per la Pàtria nostra, escrivint les suggerències que podien millorar la nostra vida vilatana, comunicant-nos mútuament les inquietuds quotidianes ens havien unificat tant, que hem sentit el seu traspàs com si En Fortuny fós germà nostre. Germà nostre en les alegries i en les sofrències, que també lliguen i creen afecte com la germanor de sang.

¡Germà nostre que ja només vius en el pensament dels que t'estimàvem! Quan seies a la nostra vora ens encomanaves l'escalf del teu esperit. Ara que no hi ets sembla que també ens encomanis la fredor que t'ha glaçat les venes. ¡Qui podia augurar-te tanta dissort! ¡Era ahir que junts ploràvem el traspàs d'En Josep Puig Pons. Avui hem de plorar el teu sofriment i la teva mort. El cop de dalla de la Parca sembla preferir als més volguts.

¡Qui havia de dir que en lloc de celebrar el primer aniversari del nostre periòdic amb joia, havia de planar damunt nostre la dolor de la teva eterna absència! Has deixat un lloc buit en la nostra taula de treball, però nostre cor és ple del teu record. Record que perdurarà sempre i que flamejarà mentre duri la vida nostra, perquè tu eres dels que obren camins amb sacrificis i aquests camins que tu has oberts i has fressat els seguim nosaltres, i els seguiran els venidors.

Des del més enllà, aquest més enllà que per tu ja és benaurança, ¡no ens deixis, germà Fortuny!, i quan nostre pensament voli fins a tu, fés que ens en arribi la llum.

LA REDACCIÓ.

Cantant, cantant, farem pàtria

Concepte

de la Pàtria

JO que sempre he anat seguint amb avidesa la vida cultural particular i col·lectiva del meu poble, no puc mostrar-me encara satisfet del camí que va seguint la nostra societat i la nostra joventut.

Jo voldria veure a tot el poble posat en esperit a tot ço que significa cultura i ennobliment de la nostra generació.

Jo voldria veure ensenyant de nosaltres el desig d'instruir-nos i que totes les nostres il·lusions fossin encaminades a aquest punt.

De vegades penso en temps preferits, que el nostre jovent no estava tranquil si no tenia un *coro* o bé un orfeó on anar a passar les llargues velles d'hivern, i si hom els preguntava el perquè de tanta paciència com representa el cantar bé un orfeó, en el qual hi ha pocs cantaires que sàpiguen el què és un pentàgrama, us contestaven que, a més de satisfer el gust que se sent pel cant, al mateix temps hom s'instruïa.

Altres que no sentien aquesta afició es reunien i formaven una secció dramàtica, on no tots reeixien en el lluïment del seu paper, i si els hi preguntàveu per què prenién tanta molèstia i perquè perdien tantes hores de dormir, us deïen perquè allò instruïa.

Ara que tothom vol ésser instruït, i que fins les necessitats de la vida exigeixen més instrucció que abans, gairebé s'han perdut aquestes aficions que jo ho deploro.

Ja sé que molts diuen que avui el públic té el gust més refinat i que, per tant, és més exigent que abans, però això no és cap destorb; jo fins crec que és un avantatge, perquè amb bona voluntat es podria agradar al públic i fer-li passar belles estones, mentre que els joves en treurién grans conseqüències i tot el poble en restaria beneficiat.

Quan penso en la pèrdua de l'Orfeó, tinc un vertader sentiment, i avui que tothom aplaudeix i estima als nostres cantaires, són pocs els pobles que compten amb els nostres elements que no tinguin una institució choral.

Jo que fins he arribat a creure que tenim intuïció per el cant, i pensar que quan havíem fet el més difícil vàrem deixar ho perdre, fa pena.

Què més bonic que reunir-nos en bona companyonia durant les llargues

velles d'hivern, cantant i ensajant cançons nostres, que, a més d'instruir-nos fent-nos conèixer els sentiments d'encontrades germanes per medi del seu llenguatge i de les seves modulacions, ens cria amistats entre nosaltres i també entre altres aficionats establint relacions, favors, visites i altres coses recíproques.

En fi, no sóc jo l'indicat en fer ressaltar els avantatges que aquestes aficions podrien reportar-vos, sinó que vosaltres mateixos ho sabeu més bé que no pas jo, perquè ho heu viscut i ho heu saborejat.

«Cantant, cantant, farem pàtria», deïa el nostre Maragall, i fer pàtria vol dir fer amistats, fer grup, fer poble, fer relació amb altres pobles, conèixer i fer nos conèixer pels amics i pels forasters; doncs això tan bonic és fer pàtria, i una cosa tan bonica i tan agradable com és fer pàtria, que fins la mateixa paraula ja sembla música, nosaltres que ho tenim a la mà no ho aprofitem; més encara, ho deixem perdre.

Amunt cantaires, amunt jovent i alceu de nou aquella bella senyera que teniu tancada en la foscor i torneu a fer-li sentir els vostres cants; ara que la nostra veu és més nostra; ara que els nostres cants són més lliures; ara que les nostres cançons no tenen la censura ni la intervenció de gent que no ens entenia però que ens volia intervindre, encara que no fos més que per fer-nos amargues fins les hores del nostre descans i de les nostres expansions; ara, doncs, que som lliures alcem els cors i vivem aquests sentiments que tots tenim; cantem, que cantant farem amistats; recitem, declamem, que amb totes aquestes coses farem grup, farem vida de companyonia i de relació, llegirem, consultarem, coneixerem autors, ens criarem cultes i la cultura serà la llima que rasparà i pulirà certes asprors; ja sabeu vosaltres que a tot arreu se'n crien, doncs busqueu medis per pulir-les i els medis són aquests, que tot divertint-nos farem amistats i oblidarem coses que convé oblidar-les i sense esforçar-nos apendrem coses que donen llustre a l'individu i a tot el poble.

Cantem, cantem; que cantant, cantant, farem pàtria i farem poble.

J. MAR

EL mot *pàtria* prové del llatí *pater*, que significa *pater*; és el lloc de residència dels pares, o millor dit en sentit etimològic: és el lloc on hem nascut i passat els anys de la nostra infantesa, joventut i mantes vegades la major part o tota la vida. Per aquest motiu la primera Pàtria és la llar, que els romans ja consideraven una virtut primordial del ciutadà l'amor als *patrios lares*, o sia el culte als avantpassats en la llar.

Els primers anys de la nostra existència els passem en aquest lloc sagrat que és, podríem dir-ne, la forja del nostre caràcter i del nostre esperit. Es en la llar on de boca dels nostres pares, aprenem la llengua de la Pàtria que és el vincle principal que ha de unir-nos amb els veïns, conciutadans i compatriotes tots, puix a mida que creixem, el sentit de Pàtria s'eixampla a la població on vivim i més tard, a tota la terra on els infants parlen com parlem nosaltres.

Si un home arriba per la seva intel·ligència a ésser il·lustre, la seva família se'n sent honorada, la població on nasqué, també té a honra el tenir un convilatà dilecte, i en resum, tota la Pàtria, tots els homes que parlen com parla l'home que per la seva intel·ligència ha sobressortit es senten orgullosos d'ésser compatriotes seus.

En un sentit molt més ampli i definitiu la Pàtria s'identifica amb la Nació a què pertanyem. La Pàtria dona gestació a una relació d'impressions rebudes del medi que ens envolta i que són afegides a l'ànima i guardades en forma de records per a reviure a la primera ocasió que se'ns presenti. Per aquest motiu els que es troben en llunyanes terres senten un enyorament, engendrat pel reviure de les impressions i afectes íntims conservats en l'esperit.

* *

Un deure que té tot ciutadà conscient, és el de conèixer la Pàtria. No tots els països se'ns presenten amb les mateixes característiques, sinó que qualche país té una peculiaritat pròpia, material i espiritual que el distingeix dels altres i d'aquí ve que els seus fills posin la màxima atenció en el seu estudi per obtindre un exacte coneixement de la Pàtria.

La Pàtria es concreta materialment en el seu sòl, qual coneixement constitueix l'objecte de la Geografia. Però, la Pàtria és a la vegada un producte espiritual de factors històrics, que ens ha conduït a l'estat actual; d'aquí que el coneixement més profund de la mateixa serà l'estudi de la Història. La Pàtria té un present i un passat i essent el present una continuació del passat, deduïm l'acte venider d'on prenem lloc de partida per la comprensió íntegra de la realitat del que consisteix la Pàtria.

El mot Geografia procedeix etimològicament del grec; *geo* que significa *terra* i *grafeiu*, *descripció*, per tant la definició és la següent: la ciència que estudia i descriu la Terra.

El desig de conèixer el sòl on hem nascut amb les seves muntanyes, els rius, el mar, el clima, la vegetació, la raça, la llengua, etc., obeeix a un instint de natural curiositat que es tradueix de primer anuvi en l'infant a córrer pels carrers i places del seu poble i explorar els terrenys de l'entorn; al jove a conèixer els pobles de la comarca i a l'home madur a conèixer el país de tota la seva Pàtria i àdhuc observar els països més llunyans per a comparar i millorar el seu.

L'excursionisme i els viatges són medis excel·lents per a procurar el coneixement de la Geografia. I quan no podem observar personalment qualque comarca, un medi auxiliar directe és el llibre. La literatura narrativa i de viatges, també contribueix al coneixement de la Pàtria, sinó totalment, al menys en part.

Per a conèixer l'estat present d'un poble ajuda molt el coneixement del seu passat i aquest és l'objecte de la Història. La paraula Història deriva del grec, que significa *cercar*. La Història és la vida real dels pobles i en els seus diversos moments que travessa, ens dóna a conèixer el grau de cultura per a les manifestacions de llur esperit col·lectiu.

*
**

Per tant nosaltres, per raó d'ésser catalans, la terra catalana, és la Pàtria catalana. La terra que guarda les cendres dels nostres avis, la que guardarà les nostres i la de les generacions venideres. De les presents railles en podem deduïr que, la obligació que tenim és el de *voler* ésser catalans, perquè sols essent catalans serà res-

pectat el Dret, la Justícia i podrem veure realitzat allò que ens resta per la total alliberació de Catalunya i sols essent catalans, la riquesa, la civilització, la ciència, l'art i la literatura

que neixen en la nostra terra poden ésser aportades i preuades en l'obra general de la pau, de la cultura i de la humanitat.

F. ROIG FERRAN.

L'INIC COP DE DALLA

A l'amic Josep Fortuny Monné,
tot just traspassat (R. I. P. A.)

Que ho sou d'ava, Parca, l'homicidal,
que ho sou de criminal!
Gelosa i febroenca, en el capçal
del llit especuleu la poca vida
del malalt!
Maleïda sigueu!
Maleït sigui el rastre que deixeu,
sentor de malvolença!
Rastreig tot de buidor;
rastreig que és la sement de la dolor,
de la dolor que al vostre pas comença
sense un demà aconhortador.

Que ho és d'inic el vostre cop de dallal!
La vida que segueu
fa nèixer la negror d'una mortalla.
Maleïda sigueu!

*
**

Amic; amic del cor, que m'has deixat:
tu no has pas mort per mi.
Hi han coses que mai més poden morir
un cop s'han engendrat.
I aquella germanor que'ns ha soldat
serà, en l'esdevinir,
un brot esponerós de recordança
que'm parlarà de tu cada moment
mentre tu al Cel hauràs la benaurança
eternalment.

Amic; amic del cor, que m'has deixat:
tu no has pas mort per mi.

Barcelona, Octubre de 1952.

L'escís de dalla un solc ha ben marcat,
un solc on s'hi ha colgat
un bell record que ha de florir.
Florida esbatanada d'amargor
que t'obres ja enfront meu;
florida de l'amic: ¡quin bé de Déu
de bàlsam aconhortador!
Florida que floreixes a desdir
la flor dels bells records: viuràs en mi
fins quan la Parca decidida
ja no perdonarà la meva vida.

*
**

Senyor! Senyor! que destineu:
meneu-me vostra serva quan vulgueu,
—la vostra serva, Parca, l'homicida;—
Senyor! Senyor! que destineu:
quan Vós maneueu segar ma vida,
que beneït sigueu!

Però, Senyor, en el moment
en què la dalla faci el seu escís,
sigueu per mi indulgent;
deixeu-me contemplar el bell somris
que fa florir, al Paradís,
el meu amic, perpètuament.

*
**

Senyor! Senyor!: quan destineu,
que beneït sigueu!

EUFEMIA FORT I COGUL.

L'ELOGI DEL COLOR BLAU

El dia que el Creador va fer els colors del món, va enamorar-se tant del blau, que féu blava tota una immensitat: la mar. I mirant-se el mar, el trobà tan bell de color blau, que tot seguit féu blava una altra immensitat: el cel. I, en les hores de repòs, contemplant les blavors de mar i cel, li semblaren tan encisadores, que després féu una pluja blava per tots els indrets de la terra, i llavors de cada gota que caigué en sortí una flor, una voliana i uns ulls blaus. Heus ací perquè sempre floreixen els blauets, poniols, escabioses, màstecs, saps, clavells, campanetes, malves, flors de Sant Antoni i clavells de Sant Isidre. Heus aquí perquè d'aquell dia ençà neixen arreu ulls blaus, amorosos i serens, que porten clarors que il·luminen el cor i són amarats de colors celestials. Heus aquí perquè, encara, les gotes que no van arribar a la terra van volant convertides en papellones meravellosament blaves.

J. ROIG I RAVENTÓS.

Nòtules històriques

L'origen de l'actual Vila, ¿es deu a l'Emperador Constantí?

Hi ha qui, ignorem amb quin fonament, ha volgut sostenir que la Selva deu la fundació de l'actual Vila, a l'Emperador Romà, conegut per Constantí

Això sembla voler-ho sostenir Mossèn Salvador Sabater en la seva *Història de la Vila de Constantí* (Tarragona 1888). Efectivament, en l'apartat *Antigüetat de la vila de Constantí*, (pags. 3 i sgts.), diu textualment: «La vila de la Selva, qual terme municipal confina amb el de la vila de Constantí, fins a últims del segle passat (segle XVIII) ha vingut nomenant-se Selva Constantina. ¿Si seria abans la Selva Constantina un bosc de cacera de l'Emperador Constantí? Així ho sospé la tradició». I afegeix ben aviat: «se sap per tradició que aquesta Vila (de la Selva) en temps molt remot no era més que una gran masia, rodejada d'un poblat bosc, lloc de creu de l'Emperador Constantí.»

Ja hem vist en què fonamenta Mossèn Sabater la seva opinió; en una tradició que no es pren la molèstia d'analitzar si és possible, quan a ell li hauria estat fàcil escorcollar la documentació abundosa que aleshores hi havia encara a la Selva.

Tot ço exposat, és veritat que és la veu del poble. Però anteriorment al segle XII no coneixem documents referents a la Selva. I si bé consta que en algun document, principalment del segle XII, s'ha nomenat a la Selva del Camp, *Selva Constantina* o *Vila Constantina*, no confirma pas això la tradició que acollí Mn. Sabater i que encara avui és viva.

Inseguint el parer del mestre històric selvatà, Mn. Pié, cal creure que el nomenar-se la Selva, *Selva Constantina* o *Vila Constantina* obeeix a altres causes que les esmentades per la tradició.

En la carta de donació de l'Albiol, feta pel Comte de Barcelona Ramon Berenguer IV a Joan de Martorell, Ardiaca de Tarragona, als 7 de les Kaldes del juliol de 1158 (any de l'Encarnació), es palesa que el terme de Tarragona arribava fins al peu de les muntanyes, incloent Constantí i La Selva, i el de l'Albiol confinava amb el de la mateixa ciutat. I és natural que formessin part del terme de Tarrago-

na, car el Sr. Arquebisbe encara no havia donat a repoblar les mentades viles, com feu pocs anys després.

Encara més: En el document mentat hi ha, entre moltes, una signatura així: *Sig ... num ollerii vicarii de villa Silva*. Aquest Oller, que fou Veguer del Camp de Tarragona, no és, doncs, apel·lat vicari de la *Selva Constantina*; prova de que aleshores la Selva no era coneguda per tal nom. El més probable és que, repoblant-se, com es repoblà la vila de Constantí abans que la Selva,—i això consta en la carta de repoblació de la Selva,—el Sr. Arquebisbe assenyala a la vila veïna el terme confinant amb el de l'Albiol, incloent en ell la Selva fins que fou repoblada en 1165 I això podia originar que fos apel·lada la nostra vila, *Selva Constantina* o *Vila Constantina*.

Aquests noms, però, malgrat sostinguts per la tradició, com hem dit, no s'han imposat al nom de la *Selva del Camp*, que sempre el poble ha usat per apel·lar-la.

EUFEMIA FORT.

De les Escoles

EN el darrer número de BRUM apareix un article del Sr. Roig referent a la creació de les dues noves escoles, article el qual m'ha plagut.

És veritat que dedicant-se les congregacions religioses a l'ensenyament, en aquest poble no hi mancava cap nova escola, però és el cert que no tardarem gaires setmanes a que aquests centres religiosos siguin clausurats en el sentit de dedicar-se a l'ensenyament i, aleshores, no n'hi sobranen, sinó que hi mancarà una nova mestressa.

Si l'ensenyament dels religiosos pogués continuar com fins a la data, la mestressa de pàrvuls hauria estat un encert.

És veritat que no resol el problema la creació de les dues noves escoles, però si el nostre Ajuntament vol portar a terme la construcció del grup escolar que hi falta, serà posar el problema que haurà resolt en millor profit dels selvatans.

Crec que no hi haurà cap inconvenient una vegada assisteixin tots els nois a les escoles del poble graduar l'ensenyament en benefici del

mateix, dels alumnes i dels mestres.

Jo aconselleria als senyors de l'Ajuntament, i així ho sol·licitarà el Consell local, que s'apressessin a demanar una altra escola de noies a fi de què les dues existents no es veïessin curulles d'alumnes en perjudici de tots.

Pensem tots el que en benefici de l'educació fa la República volent elevar el nivell intel·lectual, cosa que no ha pas estat superada quan a diligència i decisió per cap país del món.

ANTONI MISERACHS.

Mestre Nacional.

Ràpida

Els camins de Catalunya

TENIM Estatut. Un estatut per a Catalunya. Estatut de minces facultats, però que cal aprofitar en bé de Catalunya. Estatut que la voluntat dels catalans farà l'inici de les seves llibertats.

Seria banal fonamentar una gestió damunt teories si podem recolzar-la damunt realitats. L'Estatut, si els catalans volem, pot ésser el punt d'apoi per a aconseguir la totalitat de llibertat que ningú, i això per cap motiu, pot regatejar-nos i menys negar-nos.

***

Un dels aspectes més bruns, i, per tant, més flacs de l'Estatut, és la qüestió de l'Ensenyament en català. I també l'ús de la llengua.

Es indiscutible com a tots els catalans ens hauria plagut una major amplitud de facultats en aquest aspecte. Però les Corts de la República Espanyola ens ho han regatejat prou. Del que resta n'hem de treure el màxim de profit.

Si els catalans volem, la nostra llengua tindrà força judicial: si volem ens ensenyaran en català. Però si negligim el nostre voler, si no exigim el compliment d'aquella facultat que legalment podem usar, els camins de la lliberació de Catalunya seran molt retrassats.

Recordem que, la literatura, el sorgiment de la literatura catalana, empenyé fortament el sentit polític de la nació catalana, viant-la cap

COL·LABORACIÓ FEMENINA

Llegim, dones selvatanes

a la reivindicació dels seus drets. Com més cultura catalana s'ha fet, més patriotisme català hi ha hagut.

Els camins de Catalunya són, avui com cinquanta anys enrera, els mateixos. L'obra cultural és la millor obra patriòtica. Com més culte un poble, més fort. Aprenem de Bèlgica. Esguardem la formidable tasca de cultura del poble txec. I ningú no pot negar la potencialitat de la minúscula nació, ni l'espiritualitat intensíssima de l'exemplar Txecoslovàquia.

Els camins de Catalunya són aquests: Cada català ha de maldar per a superar-se. Quan tots els catalans sapiguem més d'escriure i llegir en català que no pas en cap altre idioma—(avui n'hi han ben pocs, encara)—; quan tots volguem més escriure i llegir en català que no pas en cap altra llengua,—(avui encara n'hi han menys)—; quan tots sapiguem la nostra història, avui tan inconeguda i adulterada; quan tots sapiguem que érem lliures i que devem esser-ho; quan tots sapiguem perquè i com ens feren esclaus; quan tots sapiguem el què i el com racional i verídic de tot el nostre plet, aleshores estimarem Catalunya i la seva llibertat; i, estimant-la, la voldrem; i, volent-la, l'exigirem; i, exigint-la, la tindrem, perquè si no ens la donen, ens la podrem prendre, car no hi ha poble que pugui obstruir la voluntat d'un altre poble, i això per cap raó, ni per cap via, i menys encara la voluntat unànim de la seva llibertat.

L'Estatut de Catalunya que tenim, no ens l'han pas donat per això. Però, nosaltres, en ús del dret natural que no pot discutir-nos ningú, el podem aprofitar ben bé pels nostres fins de llibertat. I per la pau i prosperitat de Catalunya tenim el deure d'anar ampliant les facultats autonòmiques fins que assolim el límit. Aleshores és l'hora de l'alliberament total.

Heus ací els camins de Catalunya. I com que Catalunya caminarà per on la facin, caminar els catalans, heus ací els camins dels Catalans.

EL SET-CIENCIES.

ES dolorós, però dissortadament és cert!

Des d'un temps ençà que la nostra gent ha declarat la guerra als llibres i al llegir, naturalment.

Els llibreters es queixen—amb raó—de la poca venda de llibres, i el que és més trist, de llibres catalans.

Ens direu tot allò de que: amb els temps que som, amb el car que està tot, etc. Si, tot el que vulgueu, però hem de reconèixer que si això passa és perquè volem.

Que no puguem comprar llibres, acceptat; però que no en llegim és un mal fet, i molt més havent-n'hi com n'hi ha a l'abast de tothom.

Us citem un lloc on podreu anar-hi a llegir quan vulgueu i us en donaran a préstec: la Biblioteca de «La Defensa Agrària».

Tots tenim durant el dia—per més que procurem fer creure el contrari i convèncer-nos nosaltres mateixes—una estona de lleure, una estona en que no fem res, o en que no sabem què fer com ens diem quasi sempre.

Doncs, bé; per què aquest temps que passa inútilment, no havem d'aprofitar-lo com tot el demés?

La Biblioteca de «La Defensa Agrària» ens brinda sempre una estona de recolliment i ens ofereix els seus armaris vessants de llibres de totes menes.

Bastant sovint veureu grups de persones que, visitant la Societat, entren a la Biblioteca; i de vegades, quina vergonya ens n'hem donat nosaltres! Quina impressió en treurà el visitant—que quasi sempre és foraster—del poble? Quin judici es formarà de la cultura femenina al veure que entre les persones que llegeixen mai hi ha cap dona?

Per què això? Perquè si l'home té uns moments per a llegir, no els té també la dona?

Però si que els té, sinó que n'hi ha alguna que, en lloc d'agafar un diari i enterar-se de política, d'esport, d'art; o bé un llibre i submergir-se en les seves narracions que ens fan oblidar momentàniament tot el que ens envolta, amb la veïna o l'amiga es posen a comentar tal o qual fet ocorregut al poble.

Això us ho diem perquè ho hem presenciats. Aquest estiu hem passat uns dies en un joliu poblet de muntanya, on una de les dues Societats que hi ha

té, també com a la Selva, una Biblioteca bastant extensa; doncs, bé; quan després d'enllestida la feina de la casa, dèiem a la parenta o a l'amiga:

—Anem una estona a llegir a la Biblioteca?—ens contestava amb aquestes o semblants paraules:

—Ah, no; no puc perdre el temps així, jo; tinc feina—i agafant els estris, anava a buscar aigua—posem per exemple—. I al cap d'una estona la vèieu: els càntirs a la mà, tot parlant amb alguna coneguda de si fulana festeja amb tal o qual xicot, o si aquella forastera té tants vestits i parells de sabates.

I aquesta mateixa que perdia mitja hora en futeses i ximpleries, és la que no tenia temps per anar a llegir! I no us penseu, això no passa solament al poblet esmentat, sinó que també a tots els altres pobles i ciutats, més o menys.

No totes—sortosament—són com aquesta. D'altres n'hi ha que tenen anhel de saber més i més de cada dia; per això recorren als llibres i diaris que tant de mestre fan; aquestes, però, es troben ben sovint amb l'oposició dels de casa seva.

Si la mare transigeix una mica, li diu:

—Ja veuràs si se n'entera ton pare, que vas allí!—com si anés a un lloc deshonorós—. Si, al contrari, la mare és refractària a aquesta noble expansió de la filla:

—No vull que hi vagis, i prou; nosaltres no som rics per a perdre el temps en ximpleries d'aquestes.

Així, doncs, quedem en que el llegir és una ximpleria i sols els és permès als rics de fer-la.

Oh, que equivocats anem de creure'ns-ho així!

No penseu, els qui sou pares, que privar d'aquesta enlairada distracció—que esdevé cultura—als vostres fills, pot ésser de greu esdevenidor per a ells i qui sap si per la Pàtria i tot?

Nosaltres us ho preguem: deixeu llegir a les vostres filles, poseu en les mans llurs algun d'aquests llibres que la Biblioteca de «La Defensa Agrària» guarda en els seus prestatges.

Cada instant de lectura és un raig de llum que fondrà les tenebres de la supina ignorància que malauradament, tant a la Selva, com a Catalunya, embolcalla a les dones catalanes.

SONIA.

VIDA MUNICIPAL

EXTRACTE DE LES SESSIONS DE L'AJUNTAMENT

Sessió del dia 7 de Setembre

S'acorda portar una corona de flors al monument a Rafael de Casanova, a Barcelona i trametre un escrit d'adhesió al Comitè Executiu de l'Homenatge als màrtirs del 1714.

S'acorda fer constar en acta el sentiment de la Corporació per la mort del digne funcionari Municipal, l'agutzil En Pau Murgades Rabassa; així com oferir dit càrrec als fills d'aquest.

Sessió del dia 14

Es dona compte a la Corporació, pel Secretari, d'haver estat aprovat el Padró de cèdules personals de l'any que som, acordant-se exposar-lo al públic als efectes d'examen i reclamació.

S'acorda ordenar a l'Inspector de Sanitat la inspecció del local que per a la venda de peix ha habilitat el veí d'aquesta vila Josep Masdeu, i concedir a aquest l'autorització que té demanada si l'informe és favorable.

Es nomena Agutzil amb caràcter interí el Sr. Andreu Murgades, fill del suara traspasat.

S'acorda fixar les hores reglamentàries de treball del Fiel municipal des de les 8 a les 20, deixant a voluntat del Fiel el treballar després de les esmentades hores.

Per indicacions del Secretari i a proposta del Regidor Sr. Segarra s'acorda donar el nom d'Avinguda del 9 de Setembre a la que fins ara s'anomenava de Josep Nicolau, en commemoració de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya.

Sessió del dia 21

S'assabenta la Corporació d'un ofici del Govern Civil en el qual comunica la resolució del Ministeri de la Governació denegant l'autorització que, mitjançant expedient tenia demanada l'Ajuntament, per a la venda de dues finques per a ajuntar capital per a l'adquisició d'una parcel·la on tenia projectat aquesta Corporació emplaçar un grup escolar. I com sigui que la denegació està basada en l'informe del Governador Civil, el qual considera que les referides finques varen ésser cedides per particulars i que la venda és per a fins diferents als que l'Ajuntament persegueix, una i altra

cosa mancades de veritat, l'Ajuntament fa constar el disgust que sent per tal resolució; tota vegada que ni la casa ni la parcel·la de terra foren cedides per particulars i el producte no estava destinat a altre fi que al de construir un grup escolar en una parcel·la propietat del Dr. Joaquim Guitert per reunir millors condicions que la que havien adquirit els anteriors Ajuntaments; havent estat ja formalitzada per mitjà de document privat, la compra al Srt. Guitert de l'esmentada parcel·la; considerant per tant que el senyor Governador fou sorprès de bona fe.

S'assabenta la Corporació de que els dies 13, 14 i 15 d'Octubre s'expedirán les cèdules personals de l'any corrent. S'acorda fer-ho públic en temps oportú.

En vista de que existeixen a la població alguns casos de febre gàstrica s'acorda interessar de l'Institut provincial d'Higiene es practiqui un anàlisi de les aigües que abasteixen la vila, comunicar el resultat a la Junta de Sanitat i, segons aquell, procedir conjuntament en conseqüència.

S'acorda proposar al Consell provincial escolar al Regidor En Carles Vallverdú per a ocupar la vacant que al Consell local, deixà el Sr. Felicià Cogul en dimitir el càrrec de Regidor.

S'acorda designar al Regidor senyor Tàrrach com a representant de l'Ajuntament a l'homenatge als parlamentaris catalans que amb motiu de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya, tindrà lloc a Reus el dia 2é del corrent.

S'aproven diversos comptes.

Noticiari

El nostre amic i company de redacció En Francesc Cabré, ha vist enriquida la seva llar, amb el naixement d'un robust nen, el qual ha estat batejat amb el nom de Salvador.

Felicitem al nostre amic, ensems que li desitgem se'n vegi força goig.

El nostre amic i subscriptor En Samuel Fort, segueix allitat a causa de la malaltia que sofreix, si bé sabem que va millorant. No cal dir com ho celebrem i desitgem un ràpid restabliment.

Sembla que aquest any serà pròdig en rovellons. Les muntanyes d'Albiol es veuen, sobretot els diumenges, envaïdes d'aficionats a la recerca d'aquests vegetals.

Han començat a funcionar les escoles de nova creació que regenten el mestre Sr. Joan Torné Sans i la mestressa Sreta. Lluïsa Vidal Pardell.

Per a substituir a En Pau Murgades Rabassa en el càrrec d'agutzil municipal, ha estat nomenat amb caràcter interí el seu fill Andreu.

Com ja dèiem en nostre número anterior, desitgem que en l'exercici del càrrec tingui l'encert que en tot moment acompanyà al seu pare.

EL Sr. Aimador Claramunt de la Sastreria NOVA-YORK de Reus, vindrà cada dijous i dissabte a prendre mesures i fer proves.

Per vestir elegant i econòmic, vestiu-vos a la Sastreria Nova-York

El dia 9 del corrent tingué lloc a Tarragona el sorteig dels mossos de l'actual reemplaç per tal de saber els que serien destinats a l'Àfrica.

Els mossos, són:

Agusti Vidal Torrelles, Andreu Balsells Barrufet, Carles Fort Prats, Antoni Girona Felip, Josep Pamies Masdeu, Miquel Sans Masdeu, Antoni Gasull March, Antoni Nolles Huguet, Jaume Foguet i Lleó Ferrer Gallissà.

Ha correspost servir a l'Àfrica, a: Andreu Balsells Barrufet, Miquel Sans Masdeu i Lleó Ferrer Gallissà.

El jove Joan Badia, cafeter de «La Defensa Agrària», es troba molt millorat de l'enfermetat que l'ha tingut allitjat algunes setmanes.

—També tenim notícies d'una marcada millora del nostre amic Josep Antoni Fonts.

No cal dir el molt que ens en alegrem i desitgem a ambdós una franca i curta convalescència.

Ha tingut lloc dues reunions de parciers i arrendataris de terres per tal d'organitzar-se en mires al millorament de la classe.

El dia 30 de Setembre, en el teatre de «La Defensa Agrària», es representaren els drames «La Puntaire d'Arenys» i «El Calvari d'En Pere Màrtir», per la companyia que dirigeix N'Antoni Salom.

Fou una representació molt acurada, resultant una llàstima que a causa d'ésser en plena temporada de plegar avellanes, el teatre no fos ple com de costum.

L'acte de l'enterrament del nostre volgut amic i company de redacció En Josep Fortuny Munné, fou una mostra ben palesa del dol de la vila per la mort de l'home que havia sabut dedicar moltes hores desinteressadament en bé de la mateixa.

Les atxes foren portades per amics del finat, que voluntàriament s'allistaren.

Foren també íntims amics, qui volgueren ésser portants del fèretre com última prova de bona amistat.

Seguia la Junta de «La Defensa Agrària» en ple i davant del dol familiar hi veiérem una magnífica corona que li dedicava la junta de la Biblioteca de l'«Agrària» de la que el finat era president, després un pensament del «Foment de la Sardana» al seu soci fundador i un altre pensament, amb sentida dedicatòria, del cos de redacció de BRUM.

En l'acompanyament hi veiérem, ademés de quasi tot el veïnat, molts forasters amics del traspasat, que fe-

ren el viatge exprofés per rendir l'últim tribut al company Fortuny.

Des d'aquestes planes ratifiquem el nostre més sentit condol a tota la família.

Essent el present número de BRUM el primer de la segona anualitat, advertim als subscriptors que no han pagat encara la primera subscripció, que de no rebre l'import per tot el que va de mes, ens entendrem autoritzats per a girar una canvia a 8 d/v. carregant les despeses de gir.

Preguem a nostres volguts subscriptors que es troben en aquest cas, que no s'ho prenguin a desconsideració, i vulguin veure que les exigències d'una bona administració ens obliguen a obrar com ho fem.

PER a adquirir material elèctric a bon preu, així com també motors, dinamos i aparells de ràdio, visiteu la casa

JOSEP LOZANO
CARRER FORTUNY
(abans Monterols) **REUS**

Hem rebut una atenta comunicació del Consell local de 1.ª ensenyança, assabentant-nos que han estat nomenats President, D. Antoni Miserachs; Vice-president, D. Eugeni Sugranyes; Vocals, D.ª Antònia Brunet i D. Gabi Rodríguez; Secretària, D.ª Esperança Puig, i oferint-nos llurs càrrecs per tot quant pugui ésser en benefici de l'ensenyament.

Restem agraïts a l'atenció del Consell, manifestant que les planes del nostre periòdic estaran sempre obertes a les seves activitats.

«La Defensa Agrària» ens comunica que per les Festes de Fira té contractada l'Orquestra-Cobla local per amenitzar tots els actes que es celebraran en aquella entitat.

També ha contractat la companyia

catalana de Lluís Carreres, la qual posarà en escena l'obra de Josep M.ª de Sagarra «L'Hostal de la Glòria».

Han estat repartides unes fulles que diuen:

PER LA SALUT PÚBLICA

La Junta de Sanitat, no tenint seguretat amb la puresa de l'aigua del consum públic i havent-se presentat en aquesta vila alguns casos de «febre gàstrica» es permet recomanar als veïns d'aquesta vila observin les següents precaucions sanitàries.

1.ª—Vacunació, sigui per injecció o per via gàstrica.

2.ª—Bullir l'aigua que s'empleï per a beure.

3.ª—No menjar cap mena de verdura crua que estiguin regada amb aigua contaminada.

4.ª—Les verdures crues que no comprèn el cas anterior, rentar-les amb aigua bullida.

5.ª—No rentar la roba dels malats sense haver estat prèviament bullida o escaldada.

6.ª—Els que cuidin malalts rentar-se bé les mans amb savó i aigua abans de tocar cap aliment.

7.ª—Les fruites no deuran rentar-se més que amb aigua bullida, a excepció de les que es mengin pelades.

Selva del Camp, Setembre de 1932.

Josep Genius, Alcalde-President; vocals: Eugeni Sugranyes, substitut del Metge titular; Gustau Visiedo, Farmacèutic titular; Pere Rovira, Veterinari titular; Joan Porcar, Secretari de l'Ajuntament; Alexandre Roig; Lluís Domingo.

MP. REQUESENS · MONTBLANC

Diccionari General de la Llengua Catalana

per POMPEU FABRA

Aquest «Diccionari de la Llengua Catalana» de Pompeu Fabra, és la publicació capital que esperàvem tots els Catalans

Aquest Diccionari constarà de 20 a 25 fascicles que es publicaran quinzenalment. Cada fascicle de tamany 14x20 cm., tindrà unes 100 pàgines de text i podrà adquirir-se únicament per subscripció al preu de 2'50 ptes.

El preu de l'obra, un cop acabada, serà superior al total de la subscripció.

Dirigiu les subscripcions a:

LLIBRERIA NACIONAL I ESTRANGERA. — Raval Santa Anna, 20 Telèfon 419 A. — REUS.

JOSEP ESCUDÉ

ADVOCAT

HA TRASLLADAT EL SEU DESPATX AL

CARRER DE JESÚS, 3, PRAL., 2.º

REUS

Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Sant Andreu

Domiciliat en el local de "La Defensa Agrària"

Capital solvent: 5.000.000 de pessetes

Premses hidràuliques de propietat

Elaboració i venda d'oli d'oliva

CAIXA D'ESTALVIS

Rendiment a compte corrent	.	.	3	per cent
" per semestre	.	.	4	" "
" anyal.	.	.	5	" "

La imposició mínima és de 25 pessetes

SELVA DEL CAMP (Tarragona)

IGNASI CABRÉ

SERRALLER - MECANIC

Construccions i reparacions de sinies i motors
Instal·lacions de motors-bomba i tuberies per
a conduccions d'aigua

MAJOR, 21

SELVA DEL CAMP